

Mlada i talentovana akademska kiparica Maja Matašin, izložila je svoje skulpture te unikatne dekorativne i upotrebne predmete u Bela Vida galeriji u okviru avgustovske postavke „Obojene zore Istoka“.

Nit koja je povezala skulptorku i Bela Vida galeriju jeste ljubav prema lijepom enterijeru. U svom kiparskom ateljeu Gata, Majine spretne ruke, vođene iznimnim talentom, stvaraju širok spektar različitih unikatnih predmeta kao što su rasvjetna tijela, sehare, namještaj, ogledala te stalci za muzičke instrumente.

U posao kojim se bavi ulaže sebe, nesebično i predano, darujući nam ljepotu izrađenu rukama i srcem.

Biti akademska kiparica u Sarajevu je samo po sebi posebno i nesvakidašnje. Majo, kako ste se odlučili baš za kiparstvo?

Mislim da imam višak energije koju nisam znala gdje da usmjerim i kiparstvo se samo nametnulo kao odgovor, jer je bilo nešto što napokon može da me iscrpi i umori, da uzme od mene maksimum.

Osim toga od malena su me privlačili najrazličitiji alati, a kiparstvo je struka koja objedinjuje niz zanata i nameće upotrebu i poznavanje rada sa alatima.

Veoma ste mladi i to je ono što svi primjećuju, a već iza sebe imate niz samostalnih i kolektivnih izložbi. Možemo reći da Vaše vrijeme tek dolazi, a Vi grabite krupnim koracima. Koliko je sredina u kojoj živite i radite spremna za Maju Matašin i umjetnost uopće?

Ne bih rekla da nije spremna za umjetnost ali za skulpturu, sasvim sigurno nije. Sredina u kojoj živimo, nema sluha za skulpturu. Ne znam da li je to zbog načina uređenja životnog prostora koji ne ostavlja dovoljno mjesta za skulpturu, te ona u domovima postaje proždirač prostora. Ali ako i jeste tako, gdje su skulpture u parkovima, na ulicama, trgovima?

Ne morate ići daleko od nas da nađete skulpture i spomenike takve vrste. Ne morate čak ići ni u velike gradove. Skulpture su svuda - konjanici, aktovi, simboli pobjede, mira, bitke... Kod nas toga u velikoj mjeri nedostaje kao i fontana, nearhitektonskih fontana. Tako da, izgleda, sve se opet svodi na uređenje. Volim Sarajevo, ali mu nedostaje umjetnosti!

A koliko je sredina spremna za mene? Ne znam... Nezahvalno je odgovarati na takvo pitanje jer pogrešni ljudi mogli bi se naći prozvanima, a oni koji bi se možda u nekoj suptilnoj kritici trebali prepoznati zanemarit će je.

Teško je biti mlada kiparka, ljudi vas ne shvataju ozbiljno, nisu spremni da prihvate nivo stručnosti niti predanosti poslu. Međutim, imam podršku ljudi koje ja cijenim i zasada mi je to dovoljno, daje mi hrabrost, volju i snagu za ići dalje.

Radite sa različitim materijalima kao što su gips, keramika, poliester, metal, željezo, inoks, aluminij, bakar i drvo od kojih stvarate raznovrsna djela. U tome se ogleda Vaša svestranost. Da li nekom materijalu dajete prednost nad drugim ili je važan samo čin stvaranja, realizacija ideje u djelo?

Čin stvaranja je naravno najznačajniji u tom procesu. Ali materijal je jednostavno nešto sa čim se kroz stvaranje djela komunicira i što samo po sebi daje jedan određeni karakter, zavisno od slobode ili sputanosti koju vam daje ili stvara za vrijeme rada.

Nisu svi materijali jednako podatni za rad, niti svi uzimaju jednaku količinu energije, tako da uveliko odabir materijala utječe na samo djelo. Teško mi je govoriti o tome koji materijal preferiram, oni se često sami nametnu, procesi su različiti kao i sami rezultati, svaki materijal ima svoje mutacije i transformacije, te zahtijeva različite napore, odnos i komunikaciju.

Ali svakako mogu reći da preferiram metal u odnosu na druge materijale. Za mene je metal uvijek živ, topao i prelijep, priča priču bez obzira na okolinu.

Možete li nas riječima provesti kroz cijeli kreativan proces nastanka jedne skulpture od željeza, od zamisli preko tehnike izrade? Da li se skulptura u konačnici razlikuje od početne ideje?

Kipar razmišlja u prostoru, tako da uvijek za vrijeme stvaranja djela ima odstupanja od prvobitne ideje. Mislim da je bitno opustiti se, istraživati, improvizirati, dozvoliti i nekoj slučajnosti da nas zavede i otvori neki drugi put.

Ovisno od toga gdje nas igra vodi, jedna skulptura može početi kao ideja izmodelovana u glini, sa koje se uzima gipsani negativ, iz kojeg se vadi skulptura u željezu, na kojoj se kasnije vrši niz intervencija od dodatnih varova ili oduzim

anja materijala, do dodavanja „crteža“ i slično, zavisno od emocije i naboja koji oslobađamo.

Željezo je jako reverzibilan metal i podatan za istraživanje. Usudila bih se reći da radeći u željezu nikada ne možete pogriješiti jer se sve može „ispraviti“.

Šta osjeća umjetnik kada završi rad na jednom djelu? Da li je to kraj ili početak?

Rekla bih da osjeća prvo jednu vrstu emotivnog olakšanja. Međutim završiti rad na jednom djelu znači tek početak niza drugih stvari koje treba upriličiti kako bi mu se udahnuo život.

Skulpturi treba prostor i posmatrač, ona na taj način živi, primajući i dajući energiju. Dakle sva ta djela koja stoje negdje na nekoj prašnjavoj polici ili u nekom ćosku naših ateljea su mrtva, kao da ne postoje.

Ja često svoje skulpture poklanjam, jer kako već rekoh kod nas ljudi nemaju sluha za skulpture pa ih na taj način nametnem i ujedno im udahnem život, jer su u prostoru, jer ih se posmatra, doživljava i osjeća.

Kada ljudi vide Vaš rad, jednu skulpturu, šta je to što želite da pročitate u njihovim očima? Kako bi drugi trebali doživjeti Vašu umjetnost?

Često posmatrač nije svjestan procesa koji zahtijeva stvaranje jedne skulpture. To je puno veći napor i angažman nego bilo koja druga umjetnost. Kiparstvo je, čini se, najviše zanemareno.

Moje skulpture u bronzi tražile su jako puno strpljenja, razmišljanja, snage, nespavanih noći dok su se pekli kalupi, te straha i nestrpljenja dok se topila bronza i dok sam čekala da se ulije u

kalup. Isti taj strah dok sam otvarala kalupe, tražeći bronzu u samotu, ne znajući šta ću zateći... To je jako dug proces neizvjesnosti i stvarne sekiracije. Neću ni ulaziti u priču o ulogu zdravlja i novca.

Mislim da bih željela da pročitam saznanje o tome da to nije nešto mašinski proizvedeno, već da je u svaki komadić te bronzne, ili bilo koje skulpture, uloženo jako puno duše, vremena, zdravlja, strpljenja, poznavanja najrazličitijih zanata. To je jedna predanost i voljela bih da pročitam da su svjesni toga, što rijetko jesu.

Doživljavanje jednog umjetničkog djela je individualno, i moje skulpture nisu nastale da bi isprovocirale određenu emociju, ali su tu da naprave jednu određenu atmosferu, da ostave prostor za najrazličitije mogućnosti i iznenađenja, trzaje i nesigurnosti jedne nedefinisane igre, bez pravila i okova, atmosferu mistične razigranosti, slobode i nemira neizvjesnosti.

Recite nam nešto više o Vašem kiparskom ateljeu Gata i odluci da se bavite izradom dekorativnih i funkcionalnih predmeta koji svoje mjesto nalaze u enterijeru i eksterijeru?

Odluka o izradi takvih predmeta desila se spontano ali i pukom potrebom.

Počelo je izradom poklona, jer je teško pronaći na našem tržištu nešto jedinstveno, nešto što osobi kojoj poklanjamo govori da nam je posebna.

Osim toga sviđa mi se ideja da proizvodim takve predmete, da od ničega napravim nešto funkcionalno. I to je na neki način umjetnost. Ja oslobodim dio svoje kreativne energije, a za rezultat ljudi imaju nešto unikatno, šarmantno, razigrano i drugačije. I za razliku od skulptura koje je teško prodati, ovakvi predmeti uvijek pronađu dom.

Šta pokreće i ispunjava Maju Matašin u privatnom životu? Čime se bavite kada se ne bavite umjetnošću?

Svi mi imamo svoje rituale, koji nas ispunjavaju i čine dan posebnim, ali najviše od svega me ispunjavaju životinje. Volim sve životinje i u njihovom društvu se osjećam kao malo djeteta, bezbrižno i razigrano. One me smiruju, nasmijavaju i ispunjavaju.

Kada sam u prilici, volim provoditi vrijeme u prirodi. Planina ili neko pješačenje uz vodu me uvijek opuste. Uživam gledati filmove. I naravno vrijeme provedeno sa dragim osobama je uvijek dragocjeno.

Kada se ne bavim umjetnošću, volim da učim, da stičem nove sposobnosti. Recimo, učim španski jezik tri godine, voljela bih izučiti tehniku duvanja stakla, a prošle godine sam prvi put

stala na bord, pa se nadam da ću sa novim snijegom na stazu da probam unaprijediti svoje bordanje.

I za kraj kakvi su Vaši utisci o Bela Vida galeriji i da li ste zadovoljni saradnjom sa Bela Vida timom?

Prilika koju sam dobila i saradnja sa Bela Vida timom je sasvim sigurno pozitivno i lijepo iskustvo.

Bela Vida galerija je prije svega lijep prostor ispunjen pozitivnom energijom i vedrinom Bela Vida tima. Sviđa mi se način na koji pristupate postavkama, i pažnja koju im posvećujete. Vaše postavke svjedoče da uživate u poslu koji radite.

Drago mi je da Sarajevo ima jedan takav prostor koji pored sve svoje dinamičnosti usljed čestog mijenjanja postavki, odiše mirom i harmonijom. Drago mi je da postoji prostor i tim koji otvara svoja vrata i daje priliku umjetnicima i promoviše umjetnike, unoseći umjetnost u domove.